

Spis treści

Wstęp	9
1. Czy to jest demokracja?	15
Wstęp	15
Tworzenie i używanie pojęcia „demokracji”: trzy konteksty ..	16
Usprawiedliwienie wojskowego zamachu stanu: Pakistan po październiku 1999	17
Odpowiedź na Florydę: wybory prezydenta Stanów Zjednoczonych w 2000 roku	21
Demokracja i tożsamość: Brytyjska Kampania na rzecz Demokracji	25
Co może oznaczać demokracja? Podsumowanie przykładów	28
Próby profesjonalnego zdefiniowania	30
Krytyczna ocena definicji	32
Jak zaprojektować demokrację: kraj X	35
Co nam mówi problem kraju X? Problemy do dyskusji	40
Czy demokracja jest czymś dobrym?	42
Znaczenie i uzasadnianie albo jak demokracja może być (stworzona jako) zła dla ciebie	43
Strategiczne przywiązanie?	47
Podsumowanie	48
2. Tworzenie narracji demokracji I	50
Wprowadzenie	50
Reakcja na pesymizm: spojrzenia z dwóch wojen światowych Demokracja i „żelazne prawo oligarchii”	53
Dylemat Michelsa	54
Narracja realistyczna: schumpeterianizm	56
Odnajdowanie demokracji w oligarchii	61
Wariacje na temat post-schumpeterowskiej myśli u Downsa, Dahla i Lijpharta	61
Polityka demokratyczna jako rynek: Downs	62
Świat poliarchii: Dahl	66
Większość i konsensus: Lijphart	71
Podsumowanie: rdzeń schumpeterowskiej narracji o demokracji	75

3. Tworzenie narracji demokracji II	77
Wstęp	77
Jak skonstruować swojego przeciwnika: Schumpeter i „model klasyczny”	77
Natura ludzka i polityka	78
Czyje „teorie klasyczne”?	79
Falszywi wrogowie: Bentham, James Mill i utylitaryzm	79
Demokracja ochronna: powrót do Locke’a i Madisona	81
Korzenie schumpeterianizmu: tymczasowe podsumowanie	83
Kontrapunkty	86
Demokracja uczestnicząca	87
Przeciwstawne narracje demokracji uczestniczącej:	
tymczasowe podsumowanie	92
Klasyczne korzenie demokracji uczestniczącej	93
(Nie)istotność starożytnych Aten?	94
Krytyka marksistowska	97
Krytyka feministyczna	101
Podsumowanie	103
4. Pięć wyzwań	105
Wstęp	105
Konstruowanie mierników demokracji	107
Próg i kontinuum	107
Retoryka i istota	108
Znaczenie demokracji	109
Problemy z oceną demokracji	110
Wyzwanie globalizacji	112
Tendencje globalizacyjne	112
Wzrost znaczenia międzynarodowych kwestii politycznych	114
Globalizacja i państwa narodowe	115
Wpływ globalizacji na demokrację	118
Złożoność i jej konsekwencje	121
Typy złożoności państwa	122
Konsekwencje złożoności państwa	123
Metafora sieci	124
Środowisko i przyszłe pokolenia	125
Spektrum poglądów „zielonych”	126
Wpływ environmentalizmu	128
Działania rządu dla środowiska	129
Radykalna zielona demokracja?	130
Wyzwanie różnorodności	131
Teraz każdy demokratą?	132
Wartości kulturowe i demokracja	133
Islam i demokracja	134
Podróże po demokracji	135

Zaskakujące podobieństwa?	137
Podsumowanie	138
5. Przekształcanie demokracji	140
Sześć wymiarów demokracji	140
Wymiar A – przestrzeń i przynależność	140
Wymiar B – prawa	140
Wymiar C – autonomia grupowa	141
Wymiar D – uczestnictwo	141
Wymiar E – odpowiedzialność	142
Wymiar F – publiczne i prywatne	142
Podejście ortodoksyjne?	143
Nowe kierunki w demokracji	144
Demokracja deliberatywna	144
Demokracja bezpośrednia	148
Demokracja kosmopolityczna	153
Demokracja ekologiczna	157
Polityka obecności (i „różnicy”)	160
Demokracja stowarzyszeniowa	163
Podsumowanie	166
Zakończenie	167
Słownik terminów: koncepcje demokracji	171
Przewodnik po dalszych lekturach	181
Bibliografia	187
Indeks wybranych pojęć i nazwisk	196